

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16CoCsp/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319205422
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1319205422.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudkýň JUDr. Ivany Štíftovej a Mgr. Daniely Drnákovej, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: H. S., B.. X.X.XXXX, V. XXXX/X, U., zastúpenej RIEDL advokátska kancelária s.r.o., Slovenská 46, Prešov, IČO: 54 359 490, o zaplatenie 422,26 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 61Csp/49/2019-127, zo dňa 25.8.2021, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava III č. k. 61Csp/49/2019-39, zo dňa 8.11.2019 (výrok I.); žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 422,26 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 422,26 eura od 4.3.2017 do zaplatenia (výrok II.) a žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.). V odôvodnení uviedol, že právny predchodca žalobcu (VÚB, a.s.) sa žalobou podanou na súd dňa 3.10.2019 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 422,26 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 4.3.2017 do zaplatenia; na tom skutkovom základe, že pôvodný právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding, a.s. so žalovanou uzatvorili dňa 20.7.2016 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej pôžičku vo výške 400 eur. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 10,53 eura, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 631,80 eura. Žalovaná uhradila len sumu 21,06 eura a pretože porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, žalobca ju listom z 29.12.2016 vyzval k úhrade dlžných splátok v lehote viac než 30 dní a súčasne ju upozornil na možnosť predčasného zosplatnenia úveru ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky. Keďže žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila, žalobca dňa 19.2.2017 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom z dňa 26.2.2017. Do podania žaloby žalovaná dlžné splátky neuhradila, celkový dlh ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 422,26 eura, čo predstavuje sumu istiny (443,32 eura) po odpočítaní uhradených splátok v sume 21,06 eura. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde je obvyklá doba na doručenie najviac 5 dní.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozsudku (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetná úverová zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a

žalovanou dňa 20.7.2016 je spotrebiteľskou zmluvou, a preto zmluvný vzťah strán sporu je vzťahom spotrebiteľským. Keďže pri zmluve o úvere ide o absolútny obchodný vzťah v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, záväzkový vzťah z tejto zmluvy vyplývajúci sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, avšak z dôvodu, že ide o spotrebiteľskú úverovú zmluvu, je na predmetnú vec potrebné aplikovať aj ustanovenia predpisov upravujúcich spotrebiteľské zmluvy, najmä ustanovenia osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 129/2010 Z. z.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako spotrebiteľ dňa 20.7.2016 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere (zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky), na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 400 eur, s celkovými nákladmi spotrebiteľa 212,60 eura, celkovou čiastkou na zaplatenie 612,60 eura, s výškou mesačnej splátky 10,53 eura (z toho poistenie v sume 0,32 eura), počtom splátok 60 splatných 20. dňa v mesiaci, priemernou hodnotou RPMN 20,29 %, RPMN 21,57 %, fixnou ročnou úrokovou sadzbou 19,90 %, prvou splátkou splatnou 20.8.2016, termínom konečnej splatnosti dňa 20.7.2021, odplatom 20,80 % pri najvyššej prípustnej výške odplaty 24,92 %. Z dokazovania tiež vyplynulo, že žalovaná zo zmluvy uhradila žalobcovi od 20.7.2016 celkom 2 mesačné splátky á 10,53 eura v celkovej výške 21,06 eura dňa 24.8.2016 a 6.10.2016. Listom zo dňa 29.12.2016 bola žalovaná veriteľom vyzvaná na plnenie nedoplatku na 3 mesačných splátkach v sume 31,59 eura (3 x 10,53 eura) s upozornením na oprávnenie úver zosplatiť a následne listom zo dňa 26.2.2017 veriteľ oznámil žalovanej zosplatenie úveru a vyzval ju na zaplatenie dlžnej sumy 422,46 eura. Poukázal na to, že dotknutá zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje riadnym spôsobom uvedené podstatné náležitosti ustanovené zákonom.

4. K námietke žalovanej týkajúcej sa celkových nákladov a celkovej čiastky súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle § 2 písm. g) a písm. h) zákona č. 129/2010 Z. z. celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, avšak s výnimkou poistného, ktoré bolo dobrovoľné (žalovaná mala podľa zmluvy možnosť odmietnuť uzatvorenie poistenia); a preto nebolo zahrnuté do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Objasnil, že rozdiel vo výške, na ktorú poukázala žalovaná, predstavuje práve sumu poistného (0,32 eura x 60 = 19,20 eura), ktoré keď sa pripočíta k celkovým nákladom spotrebiteľa (212,60 eura) a úveru (400 eur), predstavuje sumu 631,80 eura, k výpočtu ktorej žalovaná dospela. Veriteľ však poistné nebol povinný do celkovej čiastky zahrnúť, vzhľadom na to, že uzatvorenie poistenia bolo dobrovoľné, nebolo ním podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok. Teda pri odpočítaní výšky mesačného poistného 0,32 eura od mesačnej splátky 10,53 eura, suma, ktorú bola žalovaná povinná platiť (okrem poistného) predstavuje 10,21 eura mesačne, čo pri 60 mesačných splátkach predstavuje 612,60 eura.

5. Súd prvej inštancie tiež poukázal na to, že žalovanou namietaná výška úrokovej sadzby dohodnutá na 19,90 % nie je neprimeraná, či právnym predpisom odporujúca (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, nariadenie č. 87/1995 Z. z.). Konštatoval, že RPMN bánk pre novoposkytnuté spotrebiteľské úvery v rozhodnom čase bola vo výške 12,52 % a teda 2-násobok predstavuje hodnotu vyššiu ako 19,90 %, a to 25,04 % (§ 1a ods. 1, § 1 ods. 4 nariadenia č. 87/1995 Z. z.). Vychádzajúc z obsahu predmetnej zmluvy mal súd prvej inštancie za preukázané, že dotknutá zmluva obsahuje zákonom ustanovené náležitosti, preto daný úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu dôvodná.

6. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, keďže sa žalovaná dostala do omeškania so splácaním splátok úveru, z ktorého uhradila len 2 mesačné splátky v sume 21,06 eur a právny predchodca žalobcu úver zosplatiť, pričom listom z 26.2.2017 vyzval žalovanú na zaplatenie celej sumy úveru; súd prvej inštancie v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z. priznal žalobcovi aj uplatnené zákonné úroky z omeškania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 C. s. p. podľa zásady úspechu a žalobcovi priznal nárok v rozsahu 100 %. Keďže v konaní bol vydaný platobný rozkaz, voči ktorému bol žalovanou podaný odpor, súd prvej inštancie podľa § 267 ods. 4

C. s. p. zároveň zrušil v konaní vydaný platobný rozkaz č. k. 61Csp/49/2019-39, zo dňa 8.11.2019.

7. Proti rozsudku podala žalovaná odvolanie voči II. výroku, ktorým súd prvej inštancie vyhovel žalobe v celom rozsahu a navrhla rozsudok v napadnutej časti zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jej odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Žalovaná v odvolaní argumentovala, že ročná úroková sadzba je v predmetnej zmluve uvedená vo výške 19,90 %, avšak priemerné úrokové miery z nových obchodov - spotrebiteľských úverov so splatnosťou nad 5 rokov, prezentované NBS, boli v júli 2016 vo výške 6,98 % p. a. Je teda zrejmé, že úroková sadzba uvedená predmetnej zmluve dosahuje trojnásobok priemeru na trhu, čo nezodpovedá zákonnom vyžadovanému prístupu dodávateľa k spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou a konaniu v súlade s dobrými mravmi. Žalovaná teda mala za to, že aj z tohto dôvodu je úverová zmluva minimálne v časti požadovaného úroku neplatná. Na podporu svojej argumentácie k otázke neprimerane vysokej úrokovej sadzby ako samostatnej časti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, dala do pozornosti obdobné závery súdu vyjadrené v rozsudku Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 17Csp/12/2020, zo dňa 4.10.2021.

9. Záverom žalovaná uviedla, že z dôvodu, že istina úveru bola pre úžeru poskytnutá bez právneho dôvodu, odo dňa nasledujúceho mal veriteľ možnosť uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Subjektívna dvojiročná premičacia doba uplynula dňa 20.7.2018, teda pred podaním žaloby.

10. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C. s. p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku a v súvisiacom výroku o trovách správny, preto ho v súlade s § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil. Rozsudok verejne vyhlásil 27.9.2022 (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 3 C. s. p.).

11. Podľa § 387 ods. 2 C. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody; pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov.

12. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalovanej v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 C. s. p.) hodno podotknúť, že ide o nedôvodnú argumentáciu a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k vyhovneniu žalobe. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ako aj na relevantnosť tvrdení žalovanej z hľadiska skutočností uvádzaných na jej obranu. S námietkami a argumentami žalovanej sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne vysporiadal, uviedol prečo na ne neprihliadol a v dostatočne primeranom rozsahu poukázal na všetky podstatné skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

13. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, v nadväznosti na námietku žalovanej o neplatnosti úverovej zmluvy v dôsledku stanovenia ročnej úrokovej sadzby v rozpore s dobrými mravmi odvolací súd uvádza, že pri určovaní maximálnej miery odplaty nemožno vychádzať v danom prípade z údajov Národnej banky Slovenska o výške priemernej úrokovej miery z nových obchodov - spotrebiteľských úverov so splatnosťou nad 5 rokov, na ktorú poukazovala žalovaná, nakoľko výška maximálnej odplaty a jej určenie boli v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy legislatívne vymedzené ustanoveniami § 1 ods. 4 a § 1a ods. 1 nariadenia č. 87/1995 Z. z., ktoré jednoznačne špecifikovali, že táto sa má vypočítavať z priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre obdobný typ úveru.

14. Odvolací súd konštatuje, že úroková sadzba 19,90 % ročne bola dohodnutá v zákonnom limite, tak ako to aj správne ustálil súd prvej inštancie, nakoľko plne zodpovedá normatívnej úprave v zmysle § 1a nariadenia č. 87/1995 Z. z. upravujúcej najvyššiu prípustnú mieru odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, ktorá nesmie prevyšovať dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk podľa § 1 ods. 4 cit. nariadenia pri obdobnom úvere.

Priemerná ročná percentuálna miera bola v čase uzatvárania predmetnej zmluvy podľa „Súhrnej informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrtrok 2016 k 30.6.2016, t. j. v čase pred uzavretím predmetnej zmluvy vo výške 12,52 % (V.:/.K..R..sk) a teda jej dvojnásobok vo výške 25,04 % predstavoval najvyššiu prípustnú mieru odplaty v čase uzatvárania zmluvy o úvere medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou. V nadväznosti na uvedené preto nemôže byť úroková sadzba vo výške 19,90 % vyhodnotená ako nesúladná s neformálnym normatívnym systémom dobrých mravov, nakoľko tomuto korektívu by nezodpovedala iba taká výška úrokovej sadzby, ktorá by bola neprimeraná až úžernícka; takou však nemôže byť úroková sadzba, ktorá nepresahuje úrokové sadzby normatívne určené ako najvyššia miera odplaty.

15. So zreteľom na uvedené neobstojí argumentácia žalovanej o neplatnosti úverovej zmluvy v časti požadovaného úroku a o poskytnutí istiny bez právneho dôvodu v dôsledku úžery, ani poukaz na rozhodnutie prvoinštančného súdu v inej veci. V prípade žalovaného nároku sa preto nejedná o bezdôvodné obohatenie žalobcu. Nedôvodná je taktiež žalovanou vznesená námietka premlčania, keďže na posúdenie premlčania je potrebné aplikovať ustanovenie § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (t. j. tej splátky, pre nezaplatenie ktorej veriteľ môže žiadať zaplatenie celého dlhu). V danom prípade teda začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka od zročnosti prvej neuhradenej splátky splatnej dňa 20.10.2016 a keďže žaloba bola podaná na súd dňa 3.10.2019, odvolací súd konštatuje, že bola podaná pred uplynutím premlčacej doby.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mal vo veci plný úspech.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).